

Tos akimirkos

Herbjørg WASSMØ

„DINOS KNYGOS“ AUTORĖ

Alma littera

VIŠKAS IŠKYLA AIKŠTĖN

Ji turi įtikinti jas, kad jai smagu, idant jos nepastebėtų, kokia pačios padėtis. Girdi pati, kad juokas šaižus kaip neteptų dviračio stabdžių cypimas stačioje nuokalnėje. Bet ji priverčia jas juoktis. Garsiai.

Mamai patinka, kad pas ją lankosi draugės, ir ji visada būna maloni. Pagamina valgyti. Jos užkandžiauja ir geria kakavą. Merginos iš mokyklos ir ji. Šoka dideliame tuščiam pirmo aukšto kambaryje, nes ten dabar niekas negyvena. Jos nusineša patefoną. Groja tango, valsą ir roką. Daugiausia – roką. Ji neįstengia prisiminti, kaip vadinasi dainos ar kas dainuoja. Su viena išimtimi. Elvis. *Blue Suede Shoes*. Ją pykina dar prieš joms pradedant, ir kai kada ji krinta į nuomarį. Ne tik tuomet, kai šoka.

Sėskis, švelniu balsu paliepia mama.

Sesuo atsigulė, jos vienos.

Tu vis augi į plotį, sako mama. Ji tai pamatė. *Suprato*. Su būsimuoju elektriku jie ne vien klausėsi roko ir šoko.

Tada, kaip sakoma, tai iškyla aikštėn. Viškas iškyla aikštėn. Vie-nintelis mamos priekaištas – kad ji buvusi tokia neprotinga, jog ėjo per kalnus ir nieko nesakė.

Aš to nežinojau, netikėjau, negalėjau patikėti, tvirtina ji gailiu balsu, tada sugniūžta.

Iš pradžių pasidaro tylu. Siaubingai tylu. Gali pamanyti, kad praeina kelios dienos, kol pagaliau mama prabyla.

Na, na, kaip nors išsispręs, taria.

Tačiau ji girdi, kad net mama abejoja.

Didžioji apvali krosnis kambaryje šalta. Su savo geležiniais apvais ir figūromis, ji siekia beveik iki lubų. Mama ką tik nutepė ją juodais dažais ir nusiplovė rankas. Dabar atkiša rankšluostį, kad ji galėtų nusišnypšti. Dažai ir skudurai guli kartoninėje dėžėje, prie kokso dėtuvės.

Gali sutvarkyti visą tą jaukalą po manęs? O aš pataisysiu valgyti, taria mama ir atsistoja.

Ji pilve nešiojasi gėdą. Jeigu nesugebės rasti išeities, galės tiesiog numirti. Viskas skubu, bet ji nesupranta, ką turi daryti. Dabar gyvenimas padalintas į mėnesius. Liko tik septyni su puse mėnesio. Ji garsiai juokiasi su bet kuo ir ruošiasi. Kartais eina pasivaikščioti prie aukšto tilto per sraujymę. Žemai apačioje – akmenys ir tamsus vanduo. Tai truktų vos kelias sekundes. Ji juk žino.

Ateina būsimasis elektrikas, pasiryžęs su ja susižadėti. Jie stovi prie koridoriaus laiptų, ir staiga jis atrodo svetimas žmogus, jai nežinant, kaip tai atsitiko. Ji turi pasakyti viską, kaip yra, kad ji negali susižadėti.

Kodėl negali? – pasiteirauja jis.

Ji nesugeba surasti jokios racionalios priežasties ir tik papurto galvą.

Jis paima ją už rankos ir pasako, kad viskas gerai, tada išeina. Kildamas įkalnėn, kelio link, vieną kartą atsisuka ir nusišypso.

Kitą dieną ateina jo motina ir pasako, kad jie turi susituokti. Taip būsią ir teisinga, ir protinga, patikina jo daili nedidukė mama. Ji lankėsi pas ją svečiuose ir valgė mėsos troškinio. Lauke lijo lietus, jie sėdėjo viduje ir lošė kortomis. Jo mama visą laiką šypsojosi ir leido jiems laimėti. Tarsi jie būtų maži vaikai.

Jos mama stovi virtuvėje ir baigia minkyti tešlą duonai, nors jos sulaukė viešnios. Duonos tešla niekada negali laukti. Viešnia tai taip pat žino. Mama atsisuka ir nusišluosto rankas į prijuostę. Iš lėto. Tada tešlą medinėje geldoje užkloja švariu virtuviniu rankšluosčiu.

Jiedu tebėra vaikai. Jau vien tai, kad laukiasi to vaikelio, ganėtinai sudėtinga, kam dar jiems rūpesčiai dėl santuokos. Verčiau tegu pagalvoja apie tai, iš ko valgys duoną, kad galėtų išmaitinti vaiką ir save. Jeigu norės būti sykiu, tai sutvarkys visa tai, kai labiau subręs, pasako mama ir užkaičia kavos.

Kaip mamai, tai ilga kalba.

Ji regi Jėzų gulint ant mamos rankų ir šypsant. Jam ant galvos erškėčių vainikas, rankutės mažos, putlios. Virš mamos galvos nelyginant aureolė kabo pilnatis. Jėzus guodžia mamą, kad viskas bus gerai. Jis ištempia savo kūną ir ant grindų pastato kojas.

Tuomet jie stovi šalimais vienas kito ir šypsosi jai. Mama ir Jėzus. Tarsi būtų brolis ir sesuo. Ji yra ten kartu su jais, ir jos nėra. Mama paglosto Jėzaus erškėčių vainiką ir įsiduria. Jėzus iš tunikos išsitraukia pleistrą ir užklijuoja jai pirštą.

Toks įspūdis, kad jiems pakanka savų rūpesčių ir ją pamiršo.